

نهادینه شدن عقلانیت در جامعه لازمه رشد و توسعه است

عضو آکادمی هنر و علوم آمریکا و استاد فلسفه، علوم سیاسی و حقوق دانشگاه استنفورد بر آن است که هر جامعه برای پویایی و گام برداشتن در مسیر رشد و توسعه نیاز به نهادینه کردن عقلانیت نزد مردم خود دارد.

عضو آکادمی هنر و علوم آمریکا و استاد فلسفه، علوم سیاسی و حقوق دانشگاه استنفورد بر آن است که هر جامعه برای پویایی و گام برداشتن در مسیر رشد و توسعه نیاز به نهادینه کردن عقلانیت نزد مردم خود دارد. به گزارش خبرنگار مهر، فهم بسیاری از رفتارهای اجتماعی و فردی در فرهنگها و سنتهای مختلف از رهگذر فهم و درک تفاوت‌های عقلانیت ابزاری و اخلاقی محقق می‌شود. اینکه هر فرد بر چه اساس دست به انتخاب می‌زند و تصمیم‌گیری می‌کند در فهم "انتخاب عقلانی" آنها میسر است.

مفهوم انتخاب عقلانی اگر چه در برخی انتخاب‌های عقلانی دارای اشتراک لفظی است ولی نوع شاخصه‌هایی که عقلانیت ابزاری، عقلانیت انتقادی، عقلانیت اخلاقی، عقلانیت ارتباطی و عقلانیت دینی برای انتخاب یک بدیل در اختیار قرار می‌دهند گوناگون و متفاوت است.

پروفسور جوشا کوهن استاد فلسفه، علوم سیاسی و حقوق دانشگاه استنفورد و مدیر مرکز عدالت جهانی در این دانشگاه در خصوص این موضوع که کدام نوع از عقلانیت انسان را به سعادت رهنمون می‌شود به خبرنگار مهر گفت: هر جامعه برای پویایی و گام برداشتن در مسیر رشد و شکوفایی نیاز به نهادینه کردن عقلانیت نزد مردم خود دارد.

وی در ادامه یادآور شد: اگر عقلانیت وجود نداشته باشد شکلی افراطی از احساسات و هیجانات بر جوامع حاکم می‌شود که این برای هر جامعه ای خطرناک است.

مؤلف "روسو: جامعه آزاد برابر" در ادامه یادآور شد: عقلانیت نیز انواع و اقسامی دارد که هر کدام تعریف خاص خود را دارند. گاهی عقلانیت به معنای محاسبه سود و زیان است که این رایجترین نوع عقلانیت به شمار می‌رود.

وی در ادامه تصریح کرد: در این نوع از عقلانیت فرد با محاسبه هزینه‌ها و سودها دست به انتخاب می‌زند و در واقع این نوع عقلانیت نوعی محاسبه گری مطلق است.

عضو آکادمی هنر و علوم آمریکا در ادامه تصریح کرد: نوعی دیگری از عقلانیت وجود دارد که در آن فرد مبنای محاسبات خود را سود و زیان مطلق قرار نمی‌دهد. در این نوع از عقلانیت فرد ارزشهای فردی و جمعی را مورد ملاحظه قرار می‌دهد.

این فیلسوف سیاسی معاصر در پایان یادآور شد: واضح و روشن است که در این نوع از عقلانیت ممکن است یک عمل با محاسبه سود و زیان صرف عملی عقلانی باشد یا نباشد. ولی در این نوع از عقلانیت آنچه مهم و اساسی است سود و زیان نیست بلکه توجه و اهتمام به اصول و ارزشها است.

جوشا کوهن استاد فلسفه، علوم سیاسی و حقوق دانشگاه استنفورد و عضو آکادمی هنر و علوم آمریکا است. او از فیلسوفان سیاسی معاصر و از شاگردان جان رالز است که دیدگاه‌های او در این حوزه مورد توجه هستند. کوهن استاد پیشین فلسفه و علوم سیاسی دانشگاه MIT بوده است. او رئیس مرکز عدالت جهانی در دانشگاه استنفورد است. درباره دموکراسی، قواعد و بازی، فلسفه، سیاست و دموکراسی و نابرابری جدید از جمله آثار او هستند.